

دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گیلان
معاونت بهداشت
گروه سلامت جمعیت، خانواده و مدارس

برنامه عملیاتی سلامت میانسالان سا. ۱۴۰۲ . ۱

تهیه کننده: زهره نوروزیان پور کارشناس برنامه میانسالان

مقدمه :

امروزه، نیمی از جمعیت کشورهای در حال توسعه را میانسالان تشکیل می دهند. اکثریت جمعیت میانسالان یعنی حدود یک و نیم میلیارد نفر در کشورهای آسیا زندگی می کنند. کشور ما نیز از این قاعده مستثنی نبوده و ظرف سالهای آینده شکم هرم جمعیت به میانه هرم نزدیک خواهد شد. این گروه کثیر و مولد جامعه خصوصا زنان میانسال که تاکنون به دلیل تمرکز بر گروه های پرخطر دیگر مانند کودکان از بسیاری از خدمات محروم مانده اند، نیازمند حمایت جدی برای ارتقا همه جانبه کیفیت زندگی هستند.

زنان، تضمین کننده سلامت خانواده هستند: آنها به طور معمول، مدیریت سلامت خانواده، از واکسیناسیون کودکان تا تغذیه نوجوانان و کاستن از استرس های بزرگ ترها و ارایه خدمات به سالمندان را به عهده دارند.

بخش سلامت تغذیه، از مزرعه تا سفره، نیز معمولا عرصه تصمیم گیری بانوان است از طرف دیگر، آثار نامطلوب بیماری و مرگ و میر مادر بر سلامت اعضای خانواده، غیرقابل چشم پوشی است .

زنان به عنوان مادر در خانواده و پدر نیز به عنوان سر پرست خانواده محور سلامت خانواده اند و مرگ و میر، ناتوانی و رفتارهای آنها ابعاد سلامت خانواده را تحت تاثیر قرار می دهد بنابراین توجه به سلامت این قشر عظیم جامعه از اولویت زیادی برخوردار است. بنابراین برنامه ریزی جهت ارتقاء سلامت میانسالان و غربالگری بیماری در میانسالی در راستای داشتن جامعه سالم لازم به نظر می رسد.

و امید است با جلب مشارکت سایر دستگاه‌های اجرایی و تدوین برنامه عملیاتی بتوانیم سلامت میانسالان و در نهایت سلامت جامعه را ارتقاء دهیم .

تحليل و بررسی وضعیت موجود :

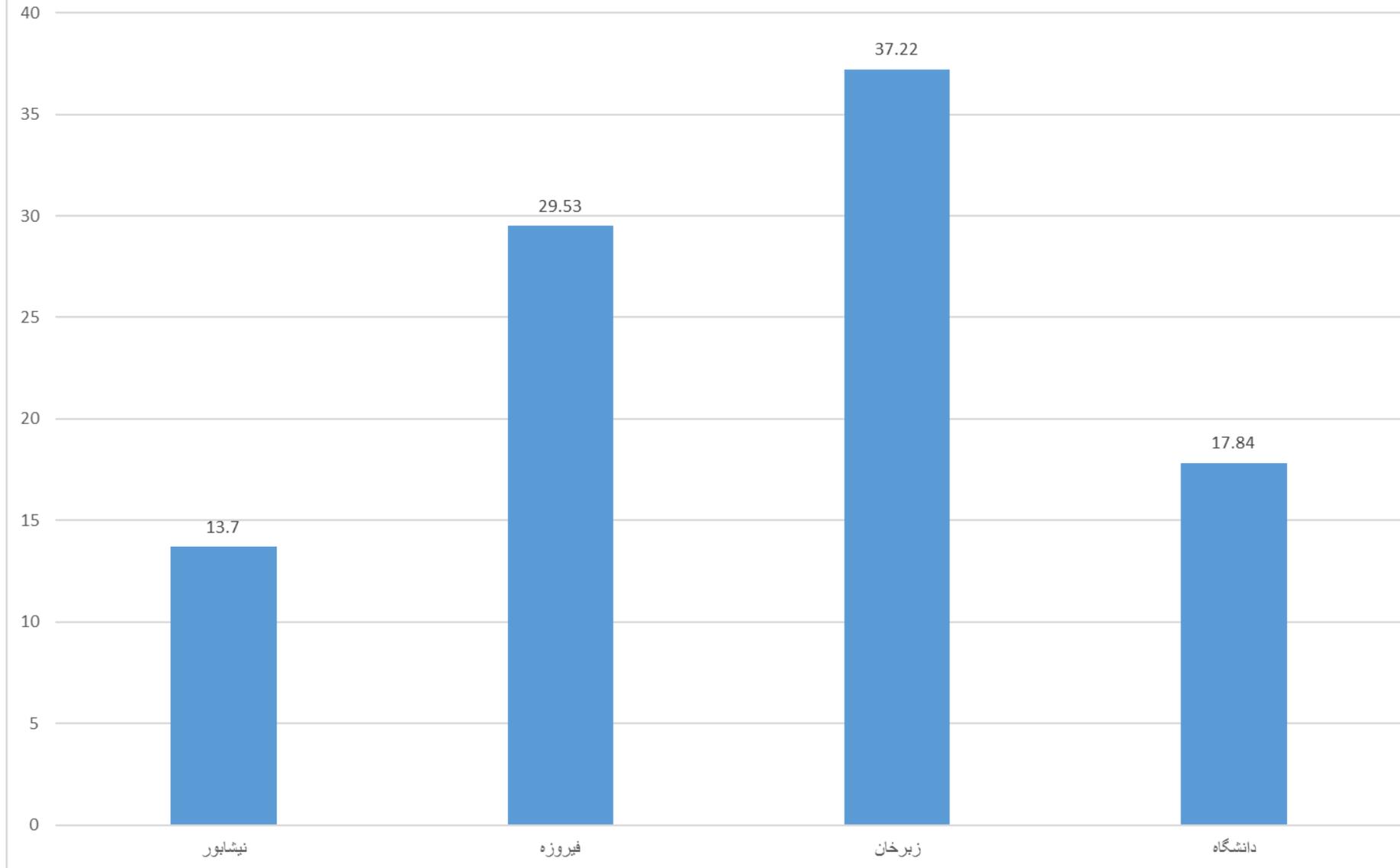
اطلاعات جمعیتی دانشکده علوم پزشکی نیشابور:

کل جمعیت	جمعیت روستایی	جمعیت شهری	
۴۳۴۷۷۳	۱۴۴۶۲۲	۲۹۰۱۵۱	نیشابور
۴۳۱۹۳	۳۰۶۵۴	۱۲۵۳۹	فیروزه
۷۰۴۲۳	۳۵۰۲۳	۳۵۴۰۰	زبرخان
۵۴۸۳۸۹	۱۹۲۱۸۴	۳۵۶۲۰۵	کل دانشکده

اطلاعات جمعیتی میانسالان: (سامانه سیب)

درصد جمعیت میانسالان	کل جمعیت میانسالان	
۴۳.۳	۱۸۸۴۰۲	نیشابور
۴۱.۶	۱۷۹۷۰	فیروزه
۴۱.۵	۲۹۲۶۹	زبرخان
۴۳	۲۳۵۶۴۱	کل دانشکده

در صد پوشش تمام خدمات ارزیابی دوره ای میانسالان سال ۱۴۰۱ دانشگاه علوم پزشکی نیشابور

در سال گذشته مقرر گردیده بود ۳۰٪ میانسالان خدمات میانسالی را دریافت نمایند که به علت مشکلات ذکر شده در ذیل این هدف محقق نشده

است :

مشکلات :

۱- ارائه نشدن همه خدمات میانسالی هنگام مراقبت

۲- کمبود نیرو

۳- فراهم نبودن خدمات مبتنی بر آزمایشگاه در تمام مراکز

نقاط قوت :

- وجود برنامه مدون

- حمایت مسئولین از برنامه

- همکاری مسئولین واحدها در انجام بازدیدها

- علاقه مندی پرسنل درگیر

- همکاری هسته آموزشی در آموزش پرسنل بدو ورود

- پایش مرتب برنامه

- تشویق پرسنل

- استفاده از نیروهای داوطلب مردمی و سفیران سلامت

- حمایت مسئولین در جهت انجام رایگان ویزیت پزشک

- همکاری پزشکان تیم خانواده در اجرای برنامه

- وجود پلی کلینیک تخصصی

نقاط ضعف :

-- تعویض مکرر پزشکان

- عدم وجود پست کارشناس و کارشناس مسئول میانسالان در شهرستان ها

- چندپیشگی نیروها و عدم زمان کافی برای ارائه خدمت

- مشکل مراقبت از میانسالان در روستاهای تیم سیار

- زمان بری ارائه خدمات مربوط به میانسالان

- ارائه نا کافی برخی خدمات برای میانسالان (خدمات آزمایشگاهی ، خدمات تخصصی و ...)

- هزینه بر بودن خدمات پاراکلینیک

فرصت ها :

- پویا بودن این گروه سنی جهت دریافت آموزشها
- استفاده از نقش مدیریتی این گروه در خانواده جهت انتقال مطالب آموزشی به اعضا خانواده
- وجود کارشناسان رابط آموزشی ادارات، سازمان ها و ارگان ها و کارخانجات
- وجود داوطلبین و سفیران سلامت
- وجود سازمان های مردم نهاد

• تهدیدها :

- وجود برنامه های مشترک در ادارات و سازمان های مختلف
- عدم حساسیت مناسب بعضی از مسئولین در مورد موضوع
- مشکلات اقتصادی این گروه سنی

هدف کلی : " افزایش امید به زندگی از طریق افزایش دسترسی مردم به خدمات میانسالان "

اهداف اختصاصی:

۱- پوشش ۳۰٪ میانسالان تا پایان سال ۱۴۰۲ (۳۰٪ مردان، ۳۰٪ زنان)

۲- افزایش کیفیت خدمات ارائه شده به میانسالان

۳- افزایش میزان آگاهی بخشی به میانسالان از طریق آموزش

استراتژی ها:

۱- آموزش ۲- نظارت ۳- هماهنگی

جدول گانت برنامه عملیاتی میانسالان

ردیف	فعالیت های پیش بینی شده در برنامه عملیاتی	مسئول اجرا	همکاران	ماه												اجرا شد	اجرا نشد	علت عدم اجرا
				12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1			
۱	اعلام اهداف و انتظارات برنامه به زیر مجموعه	کارشناس برنامه میانسالان																
۲	تحلیل وضعیت موجود برنامه و ارائه پیشنهاد به زیر مجموعه	کارشناس برنامه میانسالان			*		*			*				*				
۳	پایش برنامه سلامت میانسالان	کارشناس برنامه میانسالان		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	
۴	نظارت بر رعایت پروتکل ها و شیوه نامه های بهداشتی در ارائه خدمات به میانسالان			*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	
۵	برگزاری جلسه هماهنگی درون بخشی جهت ارتقاء برنامه	کارشناس برنامه میانسالان		*		*			*			*						
۵	برگزاری جلسه هماهنگی برون بخشی با سازمانهای مرتبط	کارشناس برنامه میانسالان			*				*									
۷	برگزاری هفته سلامت بانوان	گروه سلامت جمعیت خانواده و مدارس					*	*										

ردیف	فعالیت های پیش بینی شده	مسئول اجرا	همکاران	ماه												اجرا شد	اجرا نشد	علت عدم اجرا
------	-------------------------	------------	---------	-----	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	---------	----------	--------------

ردیف	در برنامه عملیاتی														نشد	عدم اجرا	
				12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2			1
۸	برگزاری کارگاه آموزشی بسته های خدمات ادغام یافته میانسالان جهت کارشناسان و مراقبین	کارشناس برنامه میانسالان	مدرسین مربوطه و آموزشگاه بهورزی		*	*											
۹	برگزاری کارگاه آموزشی تاریخچه سلامت باروری و یائسگی جهت کارشناسان مامایی	کارشناس برنامه میانسالان	مدرسین مربوطه و آموزشگاه بهورزی			*											
۱۰	برگزاری کارگاه آموزشی تاریخچه سلامت باروری و یائسگی جهت پزشکان	کارشناس برنامه میانسالان	مدرسین مربوطه و آموزشگاه بهورزی			*											
۱۱	بازاریابی اجتماعی جهت ارائه خدمات میانسالی	کارشناس برنامه میانسالان	مراقبین سلامت	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
۱۲	آموزش سبک زندگی سالم به میانسالان	کارشناس برنامه میانسالان	مراقبین سلامت	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
۱۳	برگزاری کارگاه آموزشی اختلالات وازوموتور در دوران یائسگی جهت ماماها	کارشناس برنامه میانسالان	مدرسین مربوطه و آموزشگاه بهورزی		*	*											
۱۴	برگزاری هفته سلامت مردان	گروه سلامت جمعیت خانواده و مدارس	گروه های ستادی	*	*												

